

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v hlavním líčení konaném dne 5.června 2019 v Brně v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Jirsy a přísedících Mgr. Michaely Švihálkové a Mgr. Hany Svobodové takto :

Obžalovaný

M.F.,

nar. XXXXX, trvale bytem XXXXX, řidič zásilkové společnosti, t. č. ve vazbě ve Vazební věznici XXXXX,

je vinen, že

dne 27. 10. 2018 v době kolem 11.00 hod. v prodejně výpočetní techniky na Náměstí ČSA 56 v Moravských Budějovicích, do které již přišel dle jeho plánu z předchozího dne s úmyslem usmrtit poškozenou, pročež se také vybavil nožem s čepelí dlouhou 11,5 cm, a tímto nožem ukrytým v kapse batohu, poté co vyčkal přibližně devět minut, až z prodejny odejde poslední zákazník, záměrně s cílem ji usmrtit, zákeřně zezadu zaútočil na prodavačku D.P., nar. XXXXX, které první úder nožem zasadil do zad a dále pokračoval v bodání do trupu poškozené, a to i přes velmi intenzivní, statečný a zoufalý odpor poškozené a její snahu mu uniknout, a to i přes trýznivou bolest, kterou jí takto působil, a takto jí postupně v průběhu bezmála jedné minuty zasadil do horní poloviny těla – hrudníku a zad celkem čtyřadvacet bodnořezných ran, čímž jí způsobil krom dalšího bodnořezná poranění pravé i levé plíce, bodnořezné poranění srdce, bodnořezná poranění jater a bodnořezné poranění měkkých tkání zapobřišnicového prostoru, a dále jí způsobil vícečetné hluboké řezné rány obou horních končetin s převahou prstů, kdy poškozená byla po celou dobu útoku, kdy byla při vědomí, vystavena kromě fyzické bolesti i intenzivním psychickým útrapám vyplývajícím z vědomí, že nemá šanci se útoku obžalovaného směřujícímu k jejímu usmrcení ubránit, přičemž na základě utrpěných zranění poškozená

bezprostředně po tomto útoku před onou prodejnou na chodníku, kam ještě vyběhla v zoufalé a marné snaze si zde přivolat pomoc, zemřela, a to v důsledku srdeční tamponády při bodnořezném poranění srdce,

t e d y

jiného úmyslně usmrtil po předchozím uvážení a spáchal takový čin zvlášť surovým a trýznivým způsobem,

č í m ž s p á c h a l

zločin vraždy podle § 140 odst. 2, odst. 3 písm. i) trestního zákoníku.

a o d s u z u j e s e

I. podle § 140 odst.3 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání **16,5 (šestnácti a půl) let.**

Podle § 56 odst.2 písm. b) trestního zákoníku se obžalovaný pro výkon trestu zařazuje do **věznice se zvýšenou ostrahou.**

II. podle § 70 odst.2 písm. a) trestního zákoníku k trestu propadnutí věci, a to nože s černou rukojetí celkové délky 26,5cm, délky čepele 11,5 cm..

Podle § 228 odst.1 trestního řádu je obžalovaný povinen nahradit poškozeným :

- **J.P.**, nar. XXXXX, bytem XXXXX, nemajetkovou újmu zaplacením peněžní částky ve výši **500.000,- Kč,**
- **M.P.**, nar. XXXXX, bytem XXXXX, nemajetkovou újmu zaplacením peněžní částky ve výši **500.000,- Kč,**
- **R.P.**, nar. XXXXX, bytem XXXXX, nemajetkovou újmu způsobenou trestným činem, a to zaplacením peněžní částky ve výši **300.000,- Kč.**
- **D.P.**, nar. XXXXX, bytem XXXXX, nemajetkovou újmu způsobenou trestným činem, a to zaplacením peněžní částky ve výši **200.000,- Kč.**
- **Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, Regionální pobočce Brno, pobočce pro Jihomoravský kraj a Kraj Vysočina,** se sídlem v Brně, Benešova 10, majetkovou škodu ve výši **3.042 Kč.**

Podle § 229 odst.2 trestního řádu se poškození J.P., M.P.,R.P. a D.P. odkazují se zbytky svých nároků na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 29.4.2019 byla na M.F. podána obžaloba pro zločin vraždy podle § 140 odst.2, odst.3 písm.í) trestního zákoníku , jehož e měl obžalovaný dopustit jednáním popsáním ve výroku tohoto rozsudku.

Soud v hlavním líčení provedl dokazování výslechem obžalovaného resp. čtením jeho výpovědi z přípravného řízení, výslechem svědků R.S., P.K., L.M. a A.V., čtením výpovědi svědků L.F., L.F., D.K., T.K.a, M.K., J.K., L., J.P., M.P. a R.P., čtením úředních záznamů o podaném vysvětlení P.B., J.B., J.F.ml., T.K., J.M., Y.S. a I.V., znaleckými posudky z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, sexuologie a psychologie, z oboru zdravotnictví odvětví toxikologie, jakož i dalšími listinnými důkazy založenými ve spisovém materiálu. Jako věcný důkaz byly přehrány kamerové záznamy z místa činu a dále byla předmětem dokazování i vražedná zbraň.

Po zhodnocení provedených důkazů dospěl soud k následujícím závěrům.

Skutková zjištění

Předně je možno již na tomto místě konstatovat, že provedené dokazování umožňuje učinit zcela jednoznačný závěr o tom, že se stal skutek, pro který byla podána obžaloba, což ostatně nezpochybňuje ani sám obžalovaný.

Z protokolu o ohledání místa činu je totiž zřejmé, že se dne 27.10.2018 před vstupem do prodejny výpočetní techniky SWODN nacházející se v Moravských Budějovicích na nám.ČSA 56 se nacházela mrtvola ženy-poškozené D.P.. Na místě byly zajištěny četné stopy, mezi nimiž byl i nůž s černou rukojetí. Součástí protokolu o ohledání místa činu je pak provedená fotodokumentace.

Ze závěrů **znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství** vyplývá, že poškozená utrpěla zevně: mnohočetné bodně řezné rány trupu (celkem 24 bodně řezných ran) a dále bodně řezné rány na levém předloktí a vícečetné řezné rány na obou rukou. Vnitřně pak poškozená utrpěla dle závěru znalců celkem 13 průbodů (zepředu, ze stran i zezadu) přes stěnu hrudní do dutiny hrudní, bodněřezná poranění pravé (celkem 5 poranění) i levé plíce (celkem 3 poranění, bodněřezná poranění srdce (průbod přední stěny pravé síně), krev v osrdečníku, bodněřezná poranění bránice, bodněřezná poranění jater (2 rány), bodněřezná poranění měkkých tkání zapobřišnicového prostoru, povlak krve v dutině břišní, průbod hrudní kostí, 2x průbod přes 2. žebro vpravo, průbod přes 4. žebro vlevo, průbod přes 11. žebro vpravo. Bezprostřední příčinou smrti poškozené pak byla srdeční tamponáda (útlak srdce krví v osrdečnickovém vaku) při bodněřezném poranění srdce. Pitevní nález na těle poškozené dle

znalců zcela odpovídá způsobu útoku zachyceném na videozáznamech z prodejny (viz.níže). Poranění byla absolutně smrtelná a i přes rychle poskytnutou odbornou lékařskou pomoc záchranné služby nebylo možné poškozenou uchovat při životě. Doba smrti poškozené byla stanovena na 11.30 (v posudku je písařská chyba, kdy je uveden čas 10.30 – pozn.soudu). Písemně zpracovaný posudek stvrdil znalec v hlavním líčení a pouze doplnil, že již první rána, kterou pachatel vedl nožem do zad poškozené (jak vyplývá z kamerového záznamu), byla potencionálně smrtelná.

Na základě uvedených důkazů lze tedy konstatovat, že dne 27. 10. 2018 v době kolem 11.00 hod. došlo v Moravských Budějovicích na Náměstí ČSA č.56 k napadení poškozené D.P., které vedlo k její smrti, přičemž smrt poškozené byla způsobena útokem jiné osoby, která poškozenou ubodala.

Pokud se týká identifikace pachatele útoku na poškozenou, pak reálný průběh tohoto napadení je zachycen na třech **videozáznamech kamer** umístěných v prodejně výpočetní techniky, kde poškozená pracovala. Tyto záznamy zachycují obžalovaného, který v prodejně čeká, až odejde poslední zákazník, poté předstírá zájem o určité zboží a s poškozenou na toto téma krátce komunikuje, poté sahá do kapsy svého batohu, přistupuje nejprve z boku prodejního pultu, kde nic netušící poškozená manipuluje se zbožím a tuto bez varování zezadu bodne nožem do zad. Poškozená se snaží bránit, ustupuje podél prodejního pultu, přičemž ji však obžalovaný opakovaně intenzivně bodá do trupu, během obrany se poškozená dostane před prodejní pult, kde obžalovaný pokračuje bez přestávky v bodání do poškozené. Poškozená se stále snaží bránit rukama, avšak pachatel s ní smýkne na zem, kde do ní opět bodá. Poškozená se ho snaží odtlačit rukama a nohama, snaží se zachytit ruku, v níž obžalovaný drží nůž, pak se obžalovaným podaří otočit poškozenou na břicho a opakovaně ji bodá do zad. Poškozená se poté i přes opakované bodání do jejího těla otočí na bok a snaží se opět útoku bránit. Následně se při přetahování o nůž oba postaví, přičemž ale obžalovaný stále na poškozenou útočí nožem a podaří se mu opět poškozenou strhnout k zemi, kde do ležící poškozené opět bodá nožem. Poškozené se pak podaří vstát a vyběhnout z prodejny. Obžalovaný poté upouští nůž před prodejním pultem, bere si svůj batoh a rovněž vybíhá z prodejny, kde před vchodem mine poškozenou, která vzápětí upadne na chodník před prodejnou. Celý útok trvá bez přerušování 57 sekund.

Dalším důkazem je pak dopis na rozloučenou, který byl dne 27.10.2018 zajištěn v místě bydliště obžalovaného, v němž se obžalovaný nejprve loučí se svou rodinou, a poté uvádí, že zabil člověka, kterého velmi miloval. Dále popisuje svůj vztah k D.P. s tím, že dne 26.6. mu poslala SMS zprávu, že se s ním rozchází. Pešlová s ním tři týdny nekomunikovala a začala si s Ludškem L.M.em, což ho psychicky zlomilo.

Obžalovaný M.F. v přípravném řízení k věci vypovídal opakovaně, kdy ve své první výpovědi nejprve ze svého pohledu popsal vztah k poškozené D.P., s tím, že ho v únoru 2018 poškozená oslovila s žádostí, aby ji trénoval v tenisu. Asi do poloviny května pak spolu hrávali tenis, občas si tajně zajeli na lyže či na kolo. Došlo mezi nimi i k líbání, ale pohlavní styk neměli. Následně, když tenisové tréninky probíhaly venku, líbali se a osahávali v kabině, což trvalo až do 26.6.2018, kdy mu poškozená prostřednictvím sms zprávy sdělila, že s ním vztah ukončuje. Poškozená se pak na začátku července odstěhovala od svého přítele J.S. a obžalovanému řekla, že nechce nikoho vidět,

Shodu s prvopisem potvrzuje Jitka Břenková DiS.

že je uzavřená do sebe. Následně obžalovaný zjistil, že Ditu trénuje jeho kamarád L.M., a i když s ním poškozená nekomunikovala, obžalovaný ji opakovaně psal smsky, že mu zranila srdce a psal i nějaké vulgarismy, ale to vše proto, aby svůj vztah obnovili. Od poloviny července obžalovaný navštěvoval MUDr. Benešovou, která mu předepsala nějaké uklidňující léky, které pravidelně užíval. Obžalovaný dále dne 17.9.2018 podstoupil lékařský zákrok, ale stále se snažil s poškozenou obnovit vztah. Ona mu dávala falešné naděje, ale pak mu sdělila, že ji již nemá kontaktovat a na jeho smsky a e-maily již nereagovala. Dne 22.10. obžalovaný zjistil, že L.M. u Dity přespává. Dne 25.10. obžalovaný viděl poškozenou a sdělil jí, že ho zradila a když večer přišel domů, začal přemýšlet nad tím, že jí nějak ublíží, ale jasnou představu ještě neměl. Dne 26.10. pak večer začal přemýšlet, jak to provede a říkal si, že nejlepší bude, když poškozenou zabije. Neunesl, že ji má někdo jiný, předtím ji chtěl jen pořezat. Dne 27.10. napsal dopis na rozloučenou, doma si vzal nůž a šel do prodejny, kde poškozená pracovala, aby ji vyprovodil ze světa, nechtěl už, aby žila. Příchod do prodejny si naplánoval před zavírací dobou, kdy by tam mělo být málo zákazníků. V prodejně počkal, až odejde poslední zákazník a předstíral zájem o koupi sluchátek, pak mu poškozená ukázala mobil. Když pak byla poškozená za pultem, přistoupil k ní z boku, vytáhl nůž a snažil se poškozenou bodnout, ona ho viděla a začala se bránit. Obžalovaný neví, kolikrát ji bodnul, ví, že 2x do zad a někam do hrudi. Nekřičel přitom ani nic neříkal, ona naopak volala o pomoc. Dita pak vyběhla ven, on si vzal batoh, a také vyběhl z prodejny. Před vchodem Dita volala o pomoc a obžalovaný běžel dát k autu, nasedl a odjel. Přijel k bratrovi, kterému se chtěl svěřit, ale bratr byl unavený, tak odjel ke svému známému R.S., kterému sdělil, že pobodal slečnu v Moravských Bránicích v obchodě. R.S. řekl, že poškozenou bodl maximálně 6x. Obžalovaný pak sám přijel na policii v Jemnici. K následným dotazům pak obžalovaný uvedl, že konkrétní průběh napadení odpovídal tomu, jak to naplánoval, nicméně uvnitř prodejny ještě váhal, zda to uskuteční.

V další své výpovědi v přípravném řízení obžalovaný zopakoval, že vztah s D.P. byl tajný, neboť v té době ona měla ještě vztah s J.S.. Po vstupu do prodejny stále ještě nebyl rozhodnutý čin vykonat, po odchodu zákazníků se chtěl Dity zeptat, jak to bylo mezi nimi, aby mu řekla pravdu a nedávala mu nějaké naděje, že když mu vše řekne popravdě, v klidu odejde. Pak se jí zeptal, jestli má něco s L.M., na což odpověděla, že to není jeho věc. Obžalovaný tedy ještě jednou otázku zopakoval a ona mu odpověděla totéž. Pak znovu po ní chtěl, aby mu popravdě řekla, jak to bylo mezi nimi. Ona mu odpověděla, že mezi nimi se nikdy nic nestalo, obžalovaný znovu zopakoval stejnou otázku a ona mu opět odpověděla to stejné. Nato se již neudržel, ruply mu nervy, přišel zkrat a zatmění. K otázkám obžalovaný uvedl, že při vstupu do prodejny stále ještě nebyl stoprocentně rozhodnutý, chtěl znát pravdu a pokud by mu ji poškozená řekla, odešel by.

V hlavním líčení obžalovaný v podstatě zopakoval poslední verzi své výpovědi z přípravného řízení, když znovu popsal průběh tajného vztahu s D.P., do které se strašně zamiloval. Do jejich vztahu vkládal velké naděje, ale ona se s ním však rozešla a on se nikdy nedozvěděl, z jakého důvodu. Pravdu mu neříkal také L.M., který mu tvrdil, že s Ditou nic nemá a obžalovaného by nikdy nepodrazil. Do prodejny sice přišel vyzbrojen nožem, ale čin neplánoval, věděl, že jsou v obchodě kamery. Po odchodu zákazníků chtěl od poškozené zjistit pravdu, jak to bylo s jejich vztahem, ptal se, jestli má něco s L.M., ale když mu odmítala sdělit pravdu a tvrdila, že mezi nimi nic nebylo, přišlo zatmění a obžalovaný si pak již jen pamatuje asi 5 nebo 6 bodných ran. Kdyby mu poškozená řekla pravdu, nechal by ji být. Nicméně po konfrontaci jeho výpovědi

s kamerovými záznamy obžalovaný doznal, že mezi nimi k žádnému hovoru o jejich vztahu a o L.M. nedošlo, a již v prodejně byl obžalovaný rozhodnut, že to udělá. Svou prvotní výpověď změnil, protože si myslel, že si pomůže.

Z hlediska významu provedených důkazů je nutno konstatovat, že nejvýznamnějšími z nich jsou kamerové záznamy z místa činu, které vteřinu po vteřině zcela jednoznačně dokladují příchod obžalovaného do prodejny, jeho chování před vlastním útokem, jakož i celý průběh vražedného útoku, a to ze tří různých směrů. Tedy již jen z tohoto důkazu je zcela zřejmé, že obžalovaný do prodejny vešel se zcela jasným záměrem usmrtit poškozenou a od svého příchodu do prodejny jen hledal vhodný okamžik k provedení tohoto záměru. Vlastní útok na nic netušící poškozenou je pak veden zákeřně, kdy již první rána nožem do zad poškozené byla potencionálně smrtelná, takže i tento moment jen podporuje závěr o jasném úmyslu obžalovaného usmrtit poškozenou. Obsahu tohoto důkazu pak odpovídá i prvotní doznání obžalovaného, jeho dopis na rozloučenou, ve kterém avizuje, že poškozenou zabil a konečně i samotný nůž, kterým se k usmrcení poškozené vybavil. Kamerové záznamy pak, kromě plánovitosti jednání obžalovaného, současně jasným způsobem (ve spojení se znaleckým posudkem) řeší i otázku surovosti tohoto útoku a jeho prožívání ze strany poškozené, jak bude podrobněji rozebráno v části týkající se právní kvalifikace. Mezi další zásadní důkazy pak samozřejmě patří již zmíněný znalecký posudek z oboru soudního lékařství a dále znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, sexuologie a psychologie k posouzení duševního stavu a osobnostní struktury obžalovaného.

Dle závěrů psychiatrické části tohoto znaleckého posudku je pak zřejmé, že obžalovaný v době činu netrpěl duševní poruchou, která by byla forenzně významná. Obžalovaný má normální rozumové schopnosti. Jeho osobnost je výrazně abnormní s rysy nezralými, narcistickými a schizoidními, nedosahuje však stupně poruchy. Obžalovaný byl v rozhodné době plně schopen rozpoznat nebezpečnost (škodlivost) svého jednání a zcela byla zachována i jeho schopnost své jednání ovládat. Z psychiatrického hlediska není pobyt obžalovaného na svobodě nebezpečný a znalkyně u něho z lékařského hlediska neshledala podmínky pro uložení žádného druhu ochranného léčení. Písemně zpracovaný posudek stvrdila znalkyně MUDr.Holanová v hlavním líčení s tím, že psychoterapie, kterou obžalovaný podstupoval v ambulanci MUDr.Benešové byla intenzivní a zcela odpovídající jeho stavu a MUDr.Benešová postupovala dle znalkyně správně. Jednání obžalovaného je dáno jeho osobnostní strukturou, kterou by silnější podávání psychofarmak nemohlo ovlivnit. V daném případě nebyla na místě ani případná hospitalizace obžalovaného.

Z psychologické části znaleckého posudku je pak zřejmé, že osobnost obžalovaného je nezralá, s anomálními rysy. Do popředí vystupuje vysoké sebevědomí, sebestřednost, sociální neobratnost s naivními a rigidními postoji, egoismus a sebelitování na úkor empatie, afektivní nevyrovnanost a nízké frustrační tolerance. Při zátěži má obžalovaný sklon k depresím, psychogenním potížím a verbální agresivitě. Jedná se o komplex povahových vlastností, které ve svém důsledku vedou ke snížené přizpůsobivosti obžalovaného. Na pozadí jeho rigidně opakovaného popisu činu se promítá jeho ukřivděnost, zloba a nechota se smířit s rozchodem s poškozenou. Poškozená neměnila svůj postoj k němu, odmítala ho a žila podle svých představ, což zpracoval jako lež a nevěru. Zdůvodnění jejího usmrcení svědčí pro motiv pomsty. Dle znalkyně je zřejmé, že

obžalovaný čin vraždy naplánoval a poté ho také vykonal. Prognóza resocializace obžalovaného je nicméně nadějná resp. reálná. Nejedná se o dissociální osobnost, a dle znalkyně se dá předpokládat, že restriktivní opatření u něj povedou k osobnostnímu dozrívání ve vztahu k protispolečenskému jednání. Znalkyně MUDr. Zapletalová v hlavním líčení nad rámec podaného posudku ještě zopakovala, že zásadním motivačním faktorem vedoucím k projednávanému činu, byla snaha pomstít se poškozené za to, že ho odmítla a našla si někoho jiného. Obžalovaný pak čin naplánoval a uskutečnil, splnil svůj vnitřní úkol. Obžalovaný vztah s poškozenou vnímal zkresleně, pozitivněji pro svoji osobu, než jak ho vnímala poškozená, která ho brala jako kamaráda a trenéra. Pokud se týká obžalovaným projevené lítosti, pak on lituje především sám sebe.

Vzhledem k informaci, že obžalovaný vyhledal psychiatrickou pomoc, byla v přípravném řízení vyžádána lékařská zpráva vystavená MUDr. Věrou Benešovou z psychiatrické ambulance v Jemnici, z níž vyplývá, že obžalovaný se zde léčil od 16.7.2018, kdy důvodem byla depresivní porucha, projevující se špatnou náladou, nechutenstvím, problémy se spaním, pnutím v obličejí. Obžalovaný jako jednu z příčin těchto projevů udával vztah s D.P., která mu zprvu projevovala náklonost, takže si obžalovaný dělal naděje v eventuální partnerský vztah, nicméně ona však z tohoto začal couvat, takže obžalovaný nevěděl, na čem je. S obžalovaným bylo hovořeno, že se takto chovají ženy, které s mužem vztah mít nechtějí, aby si nedělal zbytečné naděje a soustředil se na hledání jiného vztahu. Obžalovanému byla nasazena antidepresivní terapie. Při další návštěvě se obžalovaným již cítil lépe a tvrdil, že vztah s Ditou sám definitivně ukončil. Při další kontrole však o Ditě opět hovořil, nicméně řešil hlavně to, že si zřejmě něco začala s jeho kamarádem. Obžalovanému bylo opět doporučeno, aby přestal Ditu vyhledávat. Na kontrole 9.10. opět o Ditě hovořil, uváděl, že ji sleduje a píše ošklivé SMS. Bylo mu sděleno, že se jedná o stalking a obžalovaný uznal, že s tím musí přestat. Obžalovanému navýšena antidepresivní medikace.

Na základě uvedených důkazů lze tedy ve stručnosti shrnout, že skutek spáchal obžalovaný, způsobem popsaným ve výroku rozsudku, přičemž jak v době, kdy čin plánoval, tak i při činu samotném byl zcela přičetný.

Dalšími důkazy, které již však spíše doplňují zcela jednoznačné závěry ohledně existence projednávaného skutku a jeho pachatelů, jsou dvě svědecké výpovědi osob, kterým se obžalovaný krátce po činu k útoku na poškozenou přiznal.

Svědék **R.S.** v hlavním líčení uvedl, že obžalovaného znal z tenisu a obžalovaný k němu do dílny také vozil balíky. Ten den k němu na dílnu přijel obžalovaný. Svědek tam byl ještě s P.K. a dívali se na tenis. Obžalovaný jim sdělil, že pobodal nějakou ženu, že ji bodl asi 5x, pak se chtěl zabít, ale nenašel odvahu. Dále uvedl, že tu ženu trénoval v tenisu, ale přebral mu ji L.M.. V té době byl obžalovaný úplně klidný, říkal se chce jít udat, svědek se telefonicky domluvil se známým policistou a pak s obžalovaným odjeli na policejní oddělení.

Svědék **P.K.** v hlavním líčení uvedl, že dne 27.10.2018 byl u svého kamaráda R.S.. Pak tam přijel obžalovaný a nejprve uvedl, že pořezal nějakou ženu, ale následně říkal, že ji pobodal. Potom tvrdil, že se chtěl utopit, ale nenašel odvahu. Obžalovaný dále uváděl, že tu ženu trénoval, ale pak se tam objevil L.M. a lásku mu překazil. Obžalovaný byl v tu dobu úplně klidný a když si pak telefonicky potvrdili, že ta žena zemřela, nijak se to na něm neprojevalo, byl vyrovnaný. Následně obžalovaný odjel s panem R.S. na policejní oddělení.

Kromě již zmíněných důkazů byla v přípravném řízení vyslechnuta řada svědků, kteří však napadení poškozené nebyli přítomni a vesměs se vyjadřovali pouze ke vztahu obžalovaného s poškozenou, přičemž až na výjimky tyto informace čerpali právě od obžalovaného. Část svědků ve svých výpovědích dále popisovala určitou formu tzv. stalkingu obžalovaného vůči poškozené.

Svědčyně **L.F.**, matka obžalovaného, v přípravném řízení uvedla, že obžalovaný s nimi nebydlí, ohledně vztahu s poškozenou uváděl, že spolu hrávali tenis a jezdili lyžovat. Měli spolu i něco intimního a obžalovaný si myslel, že by spolu mohli mít vztah. Ona se ale rozcházela s přítelem, tak nechtěla, jen mu dávala naději.

Svědék **L.F.**, bratr obžalovaného, v přípravném řízení vypověděl, že o vztahu bratra s poškozenou pouze ví, že hráli tenis. Bratr mu říkal, že by s poškozenou chtěl chodit. Pak mu asi 14 dnů nebo měsíc před vraždou řekl, že ho Dita nechce.

Svědék **J.F.ml.** v přípravném řízení vypověděl, že jeho bratr se u něj zastavil někdy začátkem října 2018 a řekl mu že D.P. jej oslovila, zda by ji nechtěl trénovat v tenisu, následně spolu jezdili na různé výlety a trávili spolu více času. Obžalovaný se do Dity zamiloval. Vše se ale zlomilo v červnu, kdy obžalovanému Dita napsala, ať ji úplně přestane kontaktovat. Obžalovaný zpočátku nevěděl důvod, ale později se dozvěděl, že se s Ditou schází jeho kamarád L.M., na kterého obžalovaný žárlil. Svědek ví, že jeho bratr asi 3x navštívil psychiatrickou léčebnu v Jemnici, kde mu doktorka řekla, ať se na Ditu vykašle a ukončí to s ní. Dne 27.10.2018 k němu obžalovaný přijel, ale svědek mu sdělil, že je po noční, takže obžalovaný odjel.

Svědék **D.K.** v přípravném řízení uvedl, že někdy v srpnu se mu obžalovaný svěřil, že něco měl s D.P., že spolu chodili, ale ona se na něj vykašlala, na což mu svědek opakovaně sdělil, ať si najde někoho jiného.

Svědék **T.K.** v přípravném řízení sdělil, že v úterý nebo ve středu před vraždou mu obžalovaný telefonoval, dotazoval se, zda před domem poškozené nestojí modrá Fábie, což mu svědek potvrdil. Obžalovaný mu uváděl, že měl s Ditou poměr, že byl do ní zamilovaný, ale ona to ukončila a začala si něco s mužem, který tou Fábíí přijel.

Svědék **M.K.** v přípravném řízení vypověděl, že obžalovaný nejprve poškozenou trénoval v tenisu, ale pak ji začal trénovat L.M., což obžalovaný špatně nesl. Když pak chodili hrát badminton, obžalovaný si stěžoval, že ho Dita nechce, že ji píše, ale ona mu neodpovídá, že je z toho nešťastný. Před vraždou mu obžalovaný sdělil, že Dita chodí s L.M.. Svědek se bavil i s poškozenou, která mu sdělila, že mezi ní a obžalovaným nic nebylo a že jí vadí, jak ji obžalovaný nahání, že jí pořád píše.

Svědék **J.K.** v přípravném řízení uvedl, že obžalovaný mu ukazoval nějaké zprávy a maily, které si posílal s poškozenou, takže tam asi nějaký flirt proběhl, ale Dita to ukončila a začala si asi něco s L.M., z čehož byl obžalovaný nešťastný. Svědek se mu to snažil vymluvit. Víkend před vraždou obžalovaný říkal, že si koupí nůž, že jim dává měsíc, což ale myslel z legrace, ale celý víkend byl nervózní, hodně kouřil. Obžalovaný pátral po tom, co má Dita s L.M., párkrát je i spolu viděl. Obžalovaný pak poškozené poslal prosté smsky.

Svědčyně **L.K.** v přípravném řízení uvedla, že se jí Dita moc nesvěřovala, ale asi měsíc před vraždou jí řekla, že „ má v srdíčku „ L.M.. O obžalovaném se nezmiňovala.

Svědék **L.M.** v hlavním líčení uvedl, že obžalovaný začal D.P. trénovat v tenisu, ale po nějaké době Dita požádala o trénování svědka. Od té doby je začal obžalovaný podezřívat, že se spolu něco mají, ale svědek mu uváděl, že to není pravda. Až v půli září to mezi nimi přeskočilo a začali spolu být. Od 10.října pak svědek bydlel u Dity v Dešově, a hned druhý den se tam objevil obžalovaný, řekl jim, že mu lhali a odjel. K obžalovanému mu Dita říkala, že k němu nic necítí, pouze jednou mu dala pusku na tvář. Jednou spolu byli na lyžích, brala ho jako kamaráda, chtěla naučit tenis. Obžalovaný jí pak posílal vulgární zprávy, kde ji označoval za kurvičku, která mu zkazila život.

Svědék **A.V.** v hlavním líčení uvedl, že obžalovaného zná z práce, svědka zaučoval. Obžalovaný měl vztah s D.P., ale snažili se to tajit. Jejich vztah trval dle svědka od května do září, v prodejně je svědek několikrát viděl, jak si povídali, obžalovaný ji obejmul, dal jí pusku na tvář, ona to neodmítala, bylo poznat, že jsou spokojení. Obžalovaný mu také ukazoval smsky, které si psali a říkal také, že u něj Dita i spala. Ale po rozchodu s J.S. Dita tvrdila, že si to potřebuje urovnat v hlavě. Když se rozešli, obžalovaného to trápilo, bylo z toho špatný. Svědek mu říkal, ať to tak neřeší a nechá to plavat. Totéž mu řekla i psychologka, ke které obžalovaný chodil. Obžalovaný ale po Dite stále chtěl vědět, jestli má naději, ale ona to pořád oddalovala.

Svědék **P.B.** v přípravném řízení uvedl, že obžalovaný je jeho zaměstnanec. Od července 2018 si začal stěžovat na únavu, kdy svědkovi sdělil, že je vyčerpaný z rozchodu s D.P.. Uváděl, že ji dřív trénoval v tenisu, ale ona už pak nechtěla, že má jiného trenéra. Jinak se mu obžalovaný nesvěřoval.

Svědék **J.B.** v přípravném řízení sdělil, že o vztahu obžalovaného s poškozenou se dozvěděl až po její vraždě a dále uvedl, že dne 24.10.2018 okolo 20.30. hodin obžalovanému vezl do Dešova kanystr s naftou. Z jakého důvodu se obžalovaný nachází v Dešově, se ho svědek neptal.

Svědčyně **J.K.** v přípravném řízení uvedla, že L.M. je její kamarád, nechodili spolu ani neměli intimní poměr. S L.M.em svědkyně odjela na dovolenou do Tunisu, kdy někdy před odletem ji navštívil obžalovaný a dotazoval se, jak to má s L.M., že ho viděl s Pešlovou v lese, že se spolu scházejí a zda to svědkyni nevadí. Když byli s L.M. na dovolené, tento jí ukazoval různé zprávy, kterými obžalovaný D.P. obtěžoval.

Svědék **J.K.** v přípravném řízení uvedl, že obžalovaný je jeho kamarád, který mu někdy v zimě 2018 pouze řekl o vztahu s D.P., ale nic konkrétnějšího neuváděl. Na jaře pak obžalovaný říkal, že Ditu trénuje, avšak pak se tam objevil L.M. a obžalovaný strašně řešil, jak to mezi L.M. a Ditou je, začal mít pocit, že ho podvádějí. Obžalovaný měl pocit, že Dita je pro něho ta pravá a vůbec si nepřipouštěl, že by s ním Dita nechtěla být. Obžalovaný svědkovi několikrát ukazoval jejich komunikaci, z níž svědek dovedl, že by spolu něco mohli mít, ale nikdy je při nějakých důvěrnostech neviděl. Pouze jednou dala Dita obžalovanému pusu. Na podzim pak obžalovaný Ditu pronásledoval telefonáty a sms zprávami. Svědek se mu to snažil rozmluvit, ale obžalovaný ho neposlouchal. Asi víkend před vraždou mu obžalovaný sdělil, že je oba viděl v Dešově a že s L.M. i mluvil.

Svědék **T.K.** v přípravném řízení vypověděl, že mu obžalovaný vyprávěl, že by něco chtěl mít s D.P., že za ním přišla, aby jí trénoval v tenisu. Postupem času měli mít dle obžalovaného nějaký poměr. Pak se tam objevil L.M. a obžalovaný z toho byl špatný, protože říkal, že Ditu má moc rád.

Svědčyně **I.V.**, bývalá přítelkyně obžalovaného, v přípravném řízení sdělila, že vztah s obžalovaným trval asi sedmi let a skočil v roce 2010. Nikdy se ke svědkyni nechoval špatně. Ukončení vztahu navrhl obžalovaný a svědkyně s tím souhlasila. Po rozchodu jí obžalovaný nijak nesledoval ani nekontaktoval telefonicky s tím, že by chtěl vztah obnovit.

Jak již bylo soudem zmíněno, uvedené svědecké výpovědi jsou pouze okrajovými důkazy, které nemají vliv na posouzení trestní odpovědnosti obžalovaného, neboť ať již byl vztah mezi obžalovaným a poškozenou jakýkoliv, nepopíratelnou skutečností zůstává fakt, že poškozená obžalovanému dne 26.6.2018 oznámila, aby jí dále nijak nekontaktoval. Jak vyplývá z vyhodnocení jejich vzájemné komunikace na čl. 417, pak v červenci obžalovaný zasílá poškozené celkem 125 sms zpráv, kdežto ona jemu 91, v srpnu obžalovaný posílá 124 sms zpráv a poškozená jen 39, přičemž v září poškozená komunikaci s obžalovaným zcela ukončuje, což potvrdil i sám obžalovaný, když uvedl, že si ho dala na tzv. blacklist. Obžalovaný tedy od konce června věděl, že poškozená s ním nejenže nechce navázat vztah, ale požaduje ukončení jakékoliv jejich komunikace. Obžalovaný pak sám ze sledování poškozené zjistil, že někdy v září navázala vztah se svědkem L.M., což jen muselo potvrdit, že poškozená chce žít svým životem bez účasti obžalovaného. Z obsahu svědeckých výpovědí, ale i ze závěrů znaleckého posudku z oboru psychologie pak jednoznačně vyplývá, že obžalovaný nahlížel na vztah mezi nimi zcela jinou optikou než poškozená a odmítal si připustit, že by tomu mohlo být jinak. Z obsahu uvedených svědeckých výpovědí resp. lékařské zprávy je dále zřejmé, že jak známí obžalovaného, tak zejména i ošetřující psychiatricka obžalovaného opakovaně nabádali, aby nechal poškozenou na pokoji, nevyhledával ji a soustředil se na hledání jiného vztahu. Nepřehlednutelnou je i doba 4 měsíců, která uplynula od požadavku poškozené na ukončení jejich komunikace do jejího usmrcení, přičemž po celou tuto dobu poškozená obžalovanému nijak nenaznačila, že by s ním chtěla být, naopak tuto možnost odmítala. Ze svědeckých výpovědí, ale i z první výpovědi obžalovaného, dále vyplývá, že obžalovaného již neužívalo to, že s ním poškozená nechce nic mít, ale hlavně to, že si něco začala se svědkem L.M.. Motivem jeho činu tedy byla hlavně pomsta, za to, že poškozenou má někdo jiný než on, což ostatně obžalovaný sám potvrdil ve své první výpovědi v přípravném řízení a tento motiv pak byl zjištěn i v rámci znaleckého zkoumání.

Ostatně o nějaké vroucí lásce obžalovaného k poškozené nesvědčí ani to, že večer před vraždou si jel užívat do erotického podniku.

Za daného stavu věci pak soud zamítl návrh na doplnění dokazování výsledkem svědka J.S., který měl vypovídat ke vztahu s poškozenou a k jejímu chování, neboť tyto informace nejsou pro závěry soudu o vině obžalovaného nijak zásadní. Ostatně svědek byl v přípravném řízení vyslechnut za přítomnosti obhájce obžalovaného, přičemž z obsahu této výpovědi žádné zásadní skutečnosti, které by měly vliv na posouzení základů trestní odpovědnosti obžalovaného nevyplývají. Totéž pak lze konstatovat ohledně požadavku na výslech svědkyně MUDr.Benešové. Tato svědkyně byla v přípravném řízení rovněž za přítomnosti obhájce obžalovaného vyslechnuta, kdy v podstatě pouze zopakovala informace obsažené ve výše zmíněné lékařské zprávě. Nadto dle sdělení obou soudních znalkyň byl způsob, jakým MUDr.Benešová obžalovaného léčila zcela adekvátní danému případu a jeho psychické problémy v návaznosti na užitou medikaci neměly žádný vliv na jeho rozpoznávací či ovládací schopnosti. Pro nadbytečnost byl soudem zamítnut i návrh na výslech otce obžalovaného – J.F.st. k opakovaným sebevraždám vyskytujícím se v jejich rodině, neboť ani tato skutečnost nemá s ohledem na závěry znaleckého posudku z oboru psychiatrie a psychologie žádný vliv na posouzení přičetnosti obžalovaného, což potvrdila i znalkyně MUDr. Holanová v hlavním líčení, když uvedla, že obžalovaný netrpí žádnou duševní poruchou, ani nemocí, která by souvisela se sebevražděným jednáním. Nyní projednávané jednání dle znalkyně nijak nesouvisí s tím, s jakou zátěží se rodina potýkala. Závěrem pak obě znalkyně shodně uvedly, že dle jejich přesvědčení obžalovaný svoji sebevraždu nemínil vážně.

Závěrem lze tedy k části týkající se skutkových zjištění zopakovat, že kombinací výše rozebraných důkazů bylo bez jakýchkoliv pochybností prokázáno, že obžalovaný M.F. spáchal skutek popsany ve výroku rozsudku, a to způsobem v tomto výroku rovněž podrobně specifikovaným.

Právní kvalifikace

Dle podané obžaloby měl obžalovaný shora popsaným jednáním naplnit znaky skutkové podstaty zločinu vraždy podle § 140 odst.2, odst.3 písm.i) trestního zákoníku.

Zločinu vraždy podle § 140 odst.2, odst.3 písm.i) trestního zákoníku se dopustí ten kdo jiného úmyslně usmrtí s rozmyslem nebo po předchozím uvážení, a tento čin spáchá zvláště surovým nebo trýznivým způsobem. Znak „usmrcení jiného“, byl v projednávané věci zcela nepochybně naplněn, koneckonců i dle znaleckých závěrů bylo zranění poškozené absolutně smrtelné a i přes rychle poskytnutou lékařskou pomoc nebylo možno poškozenou uchovat při životě.

Skutková podstata trestného činu vraždy podle § 140 odst.2 trestního zákoníku je samostatnou kvalifikovanou skutkovou podstatou a jejím znakem je premeditace ve dvou formách, a to ve formě rozmyslu (reflexe) a ve formě předchozího uvážení (premeditace v užším smyslu), přičemž rozmysl představuje méně intenzivní stupeň racionální kontroly pachatele nad trestným jednáním než předchozí uvážení. Na rozdíl od "předchozího uvážení" se nevyžaduje, aby pachatel předem zohlednil všechny rozhodující okolnosti provedení činu včetně zvolení místa a doby spáchání, použití zbraně či jiného prostředku vhodného pro usmrcení jiného s cílem, aby došlo k jeho

úspěšnému provedení a co největšímu možnému vyloučení úspěšné obrany oběti apod.; tedy nevyžaduje se detailní uvážení činu samotného ani prvky jeho naplánování.

Předchozí uvážení oproti rozmyslu předchází trestnému ději s určitým předstihem a zahrnuje plán, předem utvořenou představu postupu pachatele při spáchání trestného činu. U předchozího uvážení jde tedy o situaci, kdy pachatel si předem, tj. před spácháním činu zváží rozhodující okolnosti provedení činu, včetně zvolení místa a doby spáchání, použití zbraně či jiného prostředku vhodného pro usmrcení jiného s cílem, aby došlo k jeho úspěšnému provedení a co největšímu možnému vyloučení úspěšné obrany oběti apod., tedy jinými slovy čin si z hlediska jeho provedení tzv. naplánuje. Na druhé straně však není třeba, aby takový plán byl promyšlen do nejmenších podrobností, ale postačí rámcové vymezení rozhodných skutečností provedení činu představě pachatele, které pak může být při jeho vlastním provedení doplňováno či měněno vzhledem ke konkrétním okolnostem případu a vývoji situace (k tomu viz např. rozhodnutí č. 11/2014 Sb. rozh. tr., usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 12. 2014, sp. zn. 4 Tdo 1573/2013, sp.zn. 6 Tdo 1440/2017, srov. Šámal, P. a kol. Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 1467-1468).

Aplikací těchto závěrů na okolnosti, za kterých došlo k projednávanému jednání, lze konstatovat, že počínání obžalovaného v sobě nese znaky plánovitosti, které se vyznačovaly jednak volbou místa, kde k napadení poškozené došlo, volbou doby útoku, kdy sám obžalovaný dle své výpovědi do prodejny přišel až ke konci zavírací doby, kdy předpokládal malý anebo žádný počet zákazníků, přičemž po příchodu do prodejny vyčkal odchodu posledního zákazníka a teprve poté poškozenou zákeřně napadl. Obžalovaný si také přinesl nůž s délkou čepele 11,5 cm, přičemž z kamerových záznamů je zřejmé, že již půl minuty před vlastním útokem dává ruku do kapsy batohu, kde měl schovaný tento nůž a čeká jen na vhodnou příležitost k napadení poškozené. Byť se obžalovaný postupně své doznání, ve kterém přiznal dopředu pojatý úmysl usmrtit poškozenou, snažil v přípravném řízení ale i v hlavním líčení modifikovat tak, že se v jeho případě jednalo o afektivní reakci na odmítavé chování poškozené, nelze tuto evidentní snahu obžalovaného zmírnit následky trestní své odpovědnosti akceptovat, a to hned z několika důvodů.

Předně prvotní výpověď obžalovaného zcela odpovídá průběhu skutku, jak je zachycen na pořízených videozáznamech. Obžalovaný ve své původní výpovědi uváděl, že nejprve sice chtěl poškozenou jen pořezat, ale protože neunesl, že ji má někdo jiný, rozhodl se ji zabít, přičemž faktický průběh napadení se nijak nelišil od toho, jak útok plánoval. Obžalovaný se také v této výpovědi nijak nezmiňuje o nějaké komunikaci s poškozenou, jejíž reakce na otázky obžalovaného teprve měla vyprovokovat útok z jeho strany. A přesně tento popis okolností, za kterých k napadení poškozené došlo, odpovídá pořízeným videozáznamům, z nichž je zřejmé, že obžalovaný rozhodně nepřišel s poškozenou řešit jejich vztah, neboť pak by po odchodu posledního zákazníka s poškozenou diskutoval, díval se jí do očí a třeba i v rozčilení rozhazoval rukama či jinými gesty by provázel svůj nesouhlas s tím, jak se k němu poškozená zachovala a adekvátně tomu by také reagovala poškozená. Naproti tomu obžalovaný předstírá zájem o koupi sluchátek či telefonu a s poškozenou evidentně diskutuje pouze na toto téma. Následně již půl minuty před vlastním útokem sahá pro nůž, který má v batohu, pochází po prodejně a rozhlíží se, zda někdo nevstupuje a čeká na vhodný okamžik k útoku. Teprve poté nečekaně přistoupí

nejprve z boku k poškozené a poté ji bodne do zad, přičemž již první rána směřuje mezi lopatky. Jedná se o evidentní bodání, nikoliv řezání. Porovnáním místa tohoto prvního útoku na těle poškozené se závěry znaleckého posudku z oboru soudního lékařství je zřejmé, že se jednalo o ránu označenou znalci číslem 20. nebo 21., přičemž obě tyto rány pronikly do dutiny hrudní a dle sdělení znalec v hlavním líčení byly potencionálně smrtelné. Uvedené zcela autentické záběry tedy naprosto vylučují následnou verzi prezentovanou obžalovaným, což mimochodem zřetelně dokladuje také obžalovaným dopředu napsaný dopis na rozloučenou, v němž uvádí, že poškozenou zabil. Ostatně i pokud by navzdory výše uvedeným důkazům soud přisvědčil verzi obžalovaného, nic zásadního by to na závěrech o plánovitosti jeho jednání neměnilo, neboť sám obžalovaný i v případě poslední verze své výpovědi připustil, že poškozenou chtěl zabít, pokud by mu neřekla pravdu. Obžalovaný nicméně po konfrontaci s kamerovými záběry z místa činu přiznal, že v tomto ohledu nevypovídal pravdu, neboť žádná komunikace mezi ním a poškozenou ohledně jejich vztahu neproběhla a v prodejně již byl rozhodnut poškozenou usmrtit. O plánu obžalovaného tento čin uskutečnit, svědčí mimo jiné i to, že večer před vraždou navštívil erotický podnik, aby si, jak sám uvedl, ještě naposledy užil.

Takto prokázané jednání obžalovaného tedy po stránce objektivní i subjektivní naplňuje všechny zákonné znaky skutkové podstaty zločinu vraždy podle § 140 odst.2 trestního zákoníku, a to ve formě úmyslu přímého, což je ostatně dáno právě prokázanou premeditací v užším smyslu.

K okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby ve smyslu ustanovení § 140 odst. 3 písm. i) trestního zákoníku spočívající v tom, že čin byl spáchán zvlášť surovým způsobem, je třeba uvést, že se touto zvlášť přitěžující okolností rozumí vražedný útok s extrémně vysokou mírou brutality, která se podstatně vymyká z rámce běžného u většiny trestných činů tohoto druhu. Čin, jímž pachatel jiného úmyslně usmrtí, je obvykle vždy spojen s určitou mírou surovosti. Účelem ustanovení § 140 odst. 3 písm. i) tr. zákoníku, pokud jako kvalifikační okolnost vymezuje spáchání činu „zvlášť surovým způsobem“, je přísněji postihnout případy, v nichž míra surovosti úmyslného usmrcení jiného výrazně překračuje obvyklý rámec, pro který je typické rychlé a jednorázové usmrcení oběti, např. zastřelením, bodnutím, podáním prudkého a okamžitě působícího jedu, krátkodobým intenzivním škrcením či rdoušením apod. Naplnění pojmového znaku „zvlášť surového způsobu“ spáchání trestného činu vraždy je dáno například u útoků, při nichž bylo užito zvlášť razantního násilí nebo efektivního vražedného nástroje, které vedly k nápadnější devastaci těla poškozeného, dále u útoků zahrnujících větší počet střelných, sečných či bodných ran, u útoků, které jsou spojeny s ubíjením oběti, případně u útoků charakterizovaných užitím většího počtu násilných mechanismů působících na tělo oběti.

Jak již bylo uvedeno v části týkající se skutkových zjištění, je ze znaleckého posudku z odvětví soudního lékařství patrné, že obžalovaný poškozené zasadil celkem 24 bodně-řezných ran do různých částí horní poloviny těla. O brutalitě útoku svědčí i celkem 13 průbodů do dutiny hrudní, a to i přes žebra oběti. Ostatně i kamerové záběry z místa činu zřetelně dokladují, s jakou intenzitou obžalovaný do těla poškozené bodal a jak s poškozenou, která se usilovně bránila, smýkal, až ji srazil na zem, kde v útoku v nezmenšené intenzitě pokračoval. Byl-li tedy útok vůči poškozené veden takovým způsobem, není jakýchkoliv pochybností o tom, že se jednalo o útok vedený zvlášť surovým způsobem, který se značnou měrou vymyká z rámce běžného u většiny trestných činů tohoto druhu. Byť k naplnění této kvalifikované skutkové podstaty postačuje ve

smyslu ustanovení § 17 písm.b) trestního zákoníku zavinění ve formě nedbalosti, ze způsobu, jaký obžalovaný k napadení poškozené zvolil, lze dospět k závěru, že obžalovaný o brutalitě svého útoku věděl a takto napadnout poškozenou chtěl. Tedy i v tomto ohledu jednal ve formě úmyslu přímého.

O zvlášť trýznivý způsob spáchání činu vraždy půjde tehdy, jestliže oběť je vystavena bolestem na hranici snesitelnosti trvajícím třeba i po kratší dobu, nebo sice méně intenzivním, ale zato déle trvajícím, které velmi citelně zasahují celou osobnost poškozeného. Usuzovat na něj lze z takových okolností, které charakterizují subjektivní neúměrně krutě pocíťované prožitky oběti, jež vnímala od doby, kdy na ní pachatel začal uskutečňovat vražedný mechanismus, až do okamžiku její smrti. Rozhodné pro tuto zvlášť přitěžující okolnost jsou vnímání a prožívání bolestivosti při utrpěných zraněních a vypjatosti psychického prožívání traumatu smrti, a to v míře velmi intenzivní, v níž oběť prožívala důsledky útrap, jimž byla vystavena.

V nyní projednávaném případě byl uvedený znak naplněn jak v podobě fyzických útrap, tak i v podobě útrap psychických. Není totiž pochyb o tom, že 24 bodně řezných ran, které poškozená utrpěla za plného vědomí, z nichž značná část pronikla do dutiny hrudní, jí muselo působit značnou bolest. Velmi intenzivní bolest musela poškozená pocíťovat i na obou rukou, kterými se bránila útoku obžalovaného, když ze znaleckého posudku vyplývá, že se jednalo o hluboké rány zasahující až ke kosti. Jak již bylo zmíněno, byla poškozená po celou dobu útoku při plném vědomí, což ostatně dokladují opět kamerové záznamy, z nichž je současně ve tváři poškozené patrné, jakým způsobem prožívala útok ze strany obžalovaného, kdy se trýznivému způsobu tohoto útoku po stránce fyzické připojila i značná trýzeň psychická, kdy si poškozená zoufale uvědomovala bezvýchodnost své situace, kdy ze způsobu, jakým ji obžalovaný napadl si zcela nepochybně byla vědoma, že ji přišel zabít.

Obžalovaný tedy jednáním popsaným ve výroku tohoto rozsudku naplnil po stránce objektivní i subjektivní všechny zákonné znaky skutkové podstaty zvlášť závažného zločinu vraždy podle § 140 odst.2, odst.3 písm.i) trestního zákoníku, a to v obou alternativách. Oproti podané obžalobě pak soud upravil skutková zjištění ve smyslu upřesnění způsobu útoku a jeho prožívání ze strany poškozené tak, aby popis skutku výstižněji odpovídal použité právní kvalifikaci.

Výrok o trestu

V rámci úvah o druhu trestu a jeho výměře soud v souladu se základními zásadami upravující požadavky zákonnosti, přiměřenosti a individualizace při ukládání trestů (§ 37 – 39 trestního zákoníku) hodnotil povahu a závažnost spáchané trestné činnosti z hlediska významu chráněného zájmu, který byl trestnou činností dotčen, způsob provedení trestné činnosti a její následky, okolnosti, za kterých byla trestná činností spáchána, osobu pachatele (jeho dosavadní způsob života, jeho pracovní a sociální zařazení, osobní, rodinné a majetkové poměry), míru jeho zavinění, jeho pohnutku, jeho chování po spáchání trestné činnosti, zejména k jeho snaze nahradit způsobenou škodu či jiné škodlivé následky, možnosti jeho nápravy, jakož i polehčující či přitěžující okolnosti.

Pokud se jedná o význam chráněného zájmu, který byl trestnou činností dotčen, pak ten je dán zájmem společnosti na ochraně života a zdraví fyzických osob. Způsob provedení trestné činnosti podrobně popsany v části týkající se skutkových zjištění a právní kvalifikace, zejména plánovitost jednání a brutalita, se kterou obžalovaný poškozenou napadl a usmrtil, byl již vyjádřen kvalifikačními znaky ve smyslu ustanovení § 140 odst.2 a odst. 3 písm.i) trestního zákoníku (spáchání činu po předchozím uvážení a zvláště surovým a trýznivým způsobem) a nelze již k této okolnosti znovu přihlížet v rámci úvah o výměře trestu. Nicméně významným hlediskem je i fakt, že trestnou činnost obžalovaný spáchal v úmyslu přímém, zákeřně a proti zcela bezbranné ženě, která pouze chtěla žít svým vlastním životem. Smrtící útok ze strany obžalovaného navíc následoval až 4 měsíce poté, co poškozená obžalovanému sdělila, že ji dále nemá kontaktovat. Z provedeného dokazování je pak zřejmé, že se ze strany obžalovaného jednalo o akt pomsty za to, že si našla jiného muže, což je nutno kvalifikovat jako přitěžující okolnost ve smyslu ustanovení § 42 písm.b) trestního zákoníku, přičemž obžalovanému dále přitěžuje, že trestnou činnost spáchal zákeřně (§ 42 písm.c) trestního zákoníku). Přehlédnout dále nelze ani to, že v daném případě šlo o dokonáný trestný čin, jehož následkem byla smrt mladé ženy, která měla ještě značnou část života před sebou. Na straně druhé soud zohlednil fakt, že obžalovaný chtěl své psychické problémy řešit odbornou pomocí a podroboval se psychiatrické péči včetně předepsané medikace, byť v konečném důsledku doporučení jak MUDr. Benešové, tak i svých známých, aby přestal D.P. vyhledávat a kontaktovat, nedbal.

K osobě obžalovaného bylo soudem zjištěno, že před vzetím do vazby žil sám, pracoval jako řidič zásilkové služby, přičemž je zaměstnavatelem hodnocen jako bezproblémový pracovník. Obžalovaný dosud nebyl soudně trestán ani projednáván pro přestupek a polehčuje mu tedy jeho dosavadní trestní a přestupková bezúhonnost. Obžalovanému dále významně polehčuje jeho doznání, jakož i fakt, že se sám dostavil na policejní oddělení. Pokud se týká obžalovaným projevené lítosti, pak soud tuto skutečnost za bezezbytku projevený důkaz sebereflexe obžalovaného nepovažoval, což on sám v rámci posledního slova prokázal tvrzením, že si zkazil život. O reálné a úplné sebereflexi obžalovaného prozatím nesvědčí ani to, že zcela účelově změnil svoji výpověď a teprve v hlavním líčení po konfrontaci s dalšími důkazy přiznal, že ohledně momentu napadení poškozené, nevyprávěl pravdu. Ostatně i dle sdělení soudní znalkyně na obžalovaném není patrná hlubší deprese a i prožívání pocitů viny a výčitek svědomí je zanedbatelné, svou intenzitou podprůměrné.

Po zhodnocení všech okolností spáchané trestné činnosti, jakož i s přihlédnutím ke skutečnostem zjištěným k osobě obžalovaného a možnostem jeho nápravy, dospěl soud k závěru, že je na něj nutno působit trestem odnětí svobody uloženým ještě v první polovině zákonné trestní sazby ustanovení § 140 odst. 3 trestního zákoníku – tedy trestem odnětí svobody v trvání 16,5 let.

Soud v rámci úvah o výměře trestu neakceptoval návrh státního zástupce na uložení výjimečného trestu, kdy státní zástupce tento postup zdůvodnil způsobem provedení činu. Podle § 54 odst.2 trestního zákoníku může soud uložit trest odnětí svobody nad dvacet let až do třiceti let pouze tehdy, jestliže závažnost zvláště závažného zločinu je velmi vysoká nebo možnost nápravy pachatele je obzvláště ztížena. Vzhledem k závěrům znaleckého posudku, v němž je prognóza resocializace obžalovaného hodnocena stupněm 2 až 3 (nadějná – reálná) tuto podmínku umožňující uložení výjimečného trestu považovat za splněnou. Z hlediska naplnění znaku velmi

vysoké závažnosti spáchaného činu je nutno odkázat na judikaturou vymezené znaky skutkové podstaty zločinu vraždy dle § 140 odst.3 písm.i) trestního zákoníku, které jsou naplněny užitím zvláště razantního násilí nebo efektivního vražedného nástroje, které vedou k nápadnější devastaci těla poškozeného, anebo se jedná o větší počet střelných, sečných či bodných ran, případně o útoky charakterizované užitím většího počtu násilných mechanismů působících na tělo oběti. Druhou alternativou citovaného ustanovení je pak vystavení oběti bolestem na hranici snesitelnosti trvajícím třeba i po kratší dobu, nebo sice méně intenzivním, ale zato déle trvajícím, které velmi citelně zasahují celou osobnost poškozeného. Z části týkající se právní kvalifikace je zřejmé, že obě alternativy byly v případě útoku obžalovaného na poškozenou splněny, nicméně charakter a intenzita tohoto útoku spadá právě do kategorie různých způsobů jednání, kterými lze ustanovení § 140 odst.3 písm.i) trestního zákoníku naplnit. Pouhá skutečnost, že došlo k naplnění obou uvedených alternativ citovaného ustanovení nemůže dle přesvědčení soudu sama o sobě vést k závěru o velmi vysoké závažnosti tohoto činu, která by si vyžadovala užití výjimečného trestu. Taková situace by nastala např. v případě, kdy by obžalovaný poškozenou před jejím usmrcením mučil či jiným způsobem zintenzivnil svoje jednání nad hranici zvláště surového či zvláště trýznivého způsobu spáchání. Již svým označením je postup podle § 54 trestního zákoníku výjimečným a je aplikován v případě, kdy trest uložený v rámci trestní sazby stanovené na určité jednání spáchané pachatelem, nepostačuje k jeho nápravě. V této souvislosti je nutno zopakovat jednak skutečnosti zjištěné k osobě obžalovaného, který do spáchání trestné činnosti žil řádným životem a nebyly u něj zaznamenány sklony k násilnému ani jinému protiprávnímu jednání a jednak znalecké závěry vztahující se k možnostem jeho resocializace.

Ze všech výše uvedených důvodů tedy soud dospěl k závěru, že v případě obžalovaného nejsou splněny podmínky ani pro uložení výjimečného trestu ani trestu při horní hranici sazby § 140 odst.3 trestního zákoníku, jak bylo státním zástupce navrhováno.

Uložený trest je svojí výměrou ze zákona nepodmíněným a pro výkon tohoto trestu byl obžalovaný v souladu s ustanovením § 56 odst.2 písm.b) trestního zákoníku zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou.

Obžalovaný k trestné činnosti použil nůž, který je v jeho vlastnictví, v důsledku čehož byly beze zbytku splněny podmínky ustanovení § 70 odst.2 písm.a) , odst.3 trestního zákoníku, umožňující uložení trestu propadnutí takové věci.

Náhrada škody

S nárokem na náhradu nemajetkové újmy se k trestnímu řízení řádně a včas připojili poškození J.P. a M.P. (rodiče zemřelé D.P.), R.P. a D.P. (bratři zemřelé), kdy rodiče poškozené požadovali náhradu nemajetkové újmy ve výši 1.000.000 Kč pro každého a bratři poškozené požadovali náhradu ve výši 800.000 Kč pro každého z nich. S náhradou majetkové škody se k trestnímu řízení dále připojila i Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR.

Oba rodiče D.P. poukazovali na silné citové pouto mezi nimi a poškozenou, takže její smrt je psychicky zlomila a museli vyhledat lékařskou pomoc. Podíleli se na budování nového obydlí své dcery a v důsledku její smrti nemají finanční prostředky ani na udržování nemovitosti ani na

hrazení úvěrových splátek. Rovněž oba bratři poškozené poukazovali na silné citové pouto, které mezi sourozenci bylo s tím, že poškozenou měly velmi rády i jejich děti. S její ztrátou se stále nemohou vyrovnat.

Zdravotní pojišťovna požadovala náhradu škody vzniklé úhradou nákladů zdravotní péče, která byla zemřelé poskytnuta zdravotnickou záchrannou službou.

Povinnost nahradit škodu vzniklou protiprávním jednáním škůdce, upravuje občanský zákoník (dále jen NOZ) v ustanovení § 2910, dle kterého *„škůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného, nahradí poškozenému, co tím způsobil...“*. Dle ustanovení § 2956 NOZ *„Vznikne-li škůdci povinnost odčinit člověku újmu na jeho přirozeném právu chráněném ustanoveními první části tohoto zákona, nahradí škodu i nemajetkovou újmu, kterou tím způsobil; jako nemajetkovou újmu odčini i způsobené duševní útrapy“*.

Při stanovení výše náhrady nemajetkové újmy soud vycházel zejména z ustanovení § 2959 NOZ, z něhož vyplývá, že *„Při usmrcení nebo zvlášť závažném ublížení na zdraví odčini škůdce duševní útrapy manželu, rodičů, dítěti nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou vyvažující plně jejich utrpení. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti“*. Příslušná právní úprava dále nijak blíže nestanoví maximální možnou výši náhrady, popřípadě konkrétní paušální částku této reflexní újmy. Při úvahách o výši nemajetkové újmy je třeba zohlednit okolnosti na straně poškozeného, mezi které patří zejména kvalita a intenzita příbuzenského vztahu, věk zemřelého a pozůstalých, materiální závislost pozůstalého na usmrcené osobě apod. Pro výši náhrady je kvalita vzájemného vztahu klíčová. Psychická bolest ze ztráty velmi blízkého člověka je často vnímána jako nesnesitelná, fyzická, omezující ostatní aktivity pozůstalého, mnohdy přerůstající až do duševního onemocnění. Při zohlednění věku zemřelého se odlišuje, nakolik je prožívána ztráta novorozence jeho rodiči, ztráta rodiče jeho dětmi nebo ztráta osoby důchodového věku jeho vnoučaty. I když ztráta rodiče představuje újmu v každém věku, bude jinak snášena dítětem útlého věku, které si ztrátu není dosud schopno plně uvědomit (absence rodiče jej však bude ovlivňovat a provázet celým dalším životem), jinak dítětem školního věku, které je na rodiči citově závislé, a konečně odlišně i dospělým jedincem, který již nežije ve společné domácnosti s usmrceným rodičem a má vlastní rodinu.

Na straně škůdce je pak třeba vzít v úvahu především jeho postoj k projednávané věci (lítost, náhrada škody, omluva), dopad události do jeho duševní sféry a míru jeho zavinění. Je zcela zřetelné, že postoj této osoby může podstatným způsobem ovlivnit vnímání újmy pozůstalými; vstřícné chování, omluva či projevená lítost škůdce může zmírnit dopady nemajetkové újmy, naopak jeho lhostejnost, arogance či vyjádřená bezcitnost ji může ještě prohloubit. Dále je nutné přihlížet též k majetkovým poměrům škůdce tak, aby byla dána možnost reálného uspokojení přiznaných nároků.

Na závěr těchto teoretických východisek lze v návaznosti na současnou rozhodovací praxi konstatovat, že při rozhodování o nároku poškozeného na náhradu nemajetkové újmy v penězích uplatněném v rámci trestního řízení, je třeba vycházet ze všech specifík daného případu, jimž je třeba podřadit příslušná kritéria na straně poškozeného i pachatele, která mají vliv na vnímání duševních útrap a dopadu protiprávního jednání do sféry obou takových subjektů. Duševní

útrapy spojené s prožíváním usmrcením blízké osoby je pro účely stanovení výše náhrady třeba posuzovat primárně z pohledu obvyklého (průměrného) člověka. Současně je nezbytné postupovat na základě principu proporcionality, který zohlední i obdobné, v minulosti posuzované případy tak, aby soudní praxe mohla postupovat s co možná největší snahou o eliminaci nahodilého přiznávání rozdílných peněžitých částek, což by ve výsledku vedlo k právní nejistotě zúčastněných stran řízení.

Pokud tedy soud má zachovat ono hledisko proporcionality, je třeba v základu vycházet z rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 4 Tdo 1402/2015 či sp. zn. 6 Tdo 1421/2015, které v trestních věcech stanovily rozpětí relativní náhrady v rozmezí od 240.000 do 500.000 Kč. V odůvodnění těchto rozhodnutí je nicméně dále uvedeno, že takto stanovené rozpětí odpovídá typovým (neutrálním) případům, tedy takovým, kde nejsou naplněny pro konkrétní situaci zpřísnující či naopak zmírňující kritéria (např. v podobě rozdílné formy zavinění škůdce, věku pozůstalého, zvýšené intenzity jeho vztahu k zemřelé osobě, apod.), tzn. že při změně kritérií pak může být uvedené rozpětí přiměřeně modifikováno. Z dříve posuzovaných případů, ve kterých byla řešena otázka výše nemajetkové újmy pozůstalých v trestním řízení lze dále zmínit např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. 2. 2018, sp. zn. 39 T 12/2017 ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. 3 To 45/2018, v němž byla pachateli trestného činu vraždy podle § 140 odst.1 trestního zákoníku uložena povinnost nahradit vnučkám poškozené nemajetkovou újmu v částce každé ve výši 500 000 Kč, rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 4. 2018, sp. zn. 7 To 34/2018, jímž byla pachateli trestného činu vraždy podle § 140 odst.2 trestního zákoníku uložena povinnost nahradit pozůstalé poškozené nemajetkovou újmu ve výši 500.000 Kč, rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 19. 9. 2016 sp. zn. 17 T 25/2016 ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 11. 2016, sp. zn. 8 To 113/2016, kterým byla pachateli trestného činu vraždy podle § 140 odst.1 trestního zákoníku uložena povinnost nahradit sourozenci poškozené nemajetkovou újmu ve výši 250.000 Kč.

V nyní projednávané věci se soud při posuzování konkrétně uplatněných nároků poškozených podrobně zabýval kritérii pro stanovení výše nemajetkové újmy způsobené smrtí dcery resp. sestry dvou z poškozených. Z prohlášení rodičů a bratrů poškozené vyplývá, že mezi nimi byl intenzivní citový vztah, kdy poškozená jim byla osobou z nejbližších. Byť s poškozenou nežili ve společné domácnosti, často se navštěvovali. Na straně druhé při podrobnějším zkoumání konkrétní intenzity jejich vztahů bylo soudem zjištěno, že např. rodičům nebyly známy žádné podrobnosti vztahu její dcery s bývalým přítelem J.S., ač tento vztah měl trvat okolo 6 let, kdy otec poškozené ani nevěděl, kde jeho dcera s J.S. bydlela. Matce poškozené nebylo známo, jaké sporty její dcera provozovala a s kým. Byť tyto skutečnosti samy sobě nijak nesnižují citové pouto, které rodiče k dceři zcela nepochybně měli, nicméně na straně druhé je nutno je zvažovat při úvahách, zda je možno z hlediska intenzity vzájemných vztahů překročit judikatorně stanovené rozmezí výše náhrady nemajetkové újmy. V této souvislosti je nutno připomenout i sdělení D.P. v přípravném řízení, dle kterého se jeho sestra stýkala více s bratrem R.P. a ještě více si rozuměla s jeho přítelkyní. Navýšení úhrady nemajetkové újmy nad judikatorně stanovený rámec by bylo jistě možné také za situace, kdy by rodiče poškozené doložili svoje tvrzení o psychických problémech, který si vyžádaly léčení v příslušném zdravotnickém zařízení, což se však nestalo.

Při zkoumání výše uvedených kritérií na straně obžalovaného pak soud konstatuje, že se obžalovaný k trestné činnosti doznal a pozůstalým se písmeně omluvil. Jakkoliv rodina poškozené vnímá i tento omluvný projev obžalovaného negativně, nelze jej v rámci úvah o stanovení výše nemajetkové újmy pominout. Na straně druhé je zajisté spoluurčujícím a bezpochyby i jedním z klíčových hledisek pro určení výše náhrady otázka zavinění obžalovaného. Základním smyslem relativní náhrady je smysl satisfakční, přičemž potřeba finanční satisfakce narůstá v přímé úměře s mírou zavinění původce zásahu, neboť vyšší mírou zavinění je vždy neoprávněnost zásahu do osobnostních práv zesílena (je zesílena křivda, za niž má přijít zadostiučinění). V tomto směru lze dojít až k závěru, že v případě zlého úmyslu (záměru) na straně původce neoprávněného zásahu by měl soud svůj odsudek nad tímto společensky i právně zvláště odsouzeníhodným chováním vyjádřit právě citelným určením výše peněžitého zadostiučinění (srov. rozhodnutí sp.zn. I.ÚS 2844/14). V projednávané věci tedy soud připomíná, že ze strany obžalovaného se jednalo o naplánované jednání, kdy se obžalovaný vybavil nožem, kterým zákeřně a brutálním způsobem napadl a nakonec usmrtil poškozenou, která se proti takto intenzivnímu útoku neměla šanci ubránit. Obžalovaný takto usmrtil ženu, která pouze chtěla žít svým vlastním životem bez účasti obžalovaného, což mu dala dostatečným způsobem najevo. Útok obžalovaného tak byl projevem msty za to, že si poškozená našla jiného přítele.

Na základě výše uvedených skutečností tedy soud dospěl k závěru, že v nyní projednávané věci je nutno v případě rodičů D.P. stanovit výše nemajetkové újmy na horní hranici recentní judikaturou stanovené rozpětí, neboť lze důvodně konstatovat, že jinak budou pociťovat úmrtí svého dítěte pozůstalí při dopravní nehodě (což obecně směřuje úvahy o náhradě v dolní polovině uváděného rozpětí), a jinak budou toto úmrtí pociťovat pozůstalí s vědomím, že jejich dítě (sourozenec) bylo vystaveno opakovanému brutálnímu násilí, při kterém mu bylo zasazeno 24 bodně-řezných ran. Na základě těchto úvah pak soud uložil obžalovanému povinnost nahradit rodičům zemřelé D.P. nemajetkovou újmu vyjádřenou v částce 500.000 Kč pro každého z nich. V případě bratrů D.P. pak soud výše nemajetkové újmy diferencoval dle sdělení D.P., kterému přiznal částku 200.000 Kč a jeho bratrovi R.P. částku 300.000 Kč. Na tomto místě je nicméně nutno zdůraznit, že zmařený lidský život nelze nehradit žádnou finanční částkou.

Pokud se ještě týká majetkových poměrů obžalovaného, coby jednoho z kritéria hodnocení nemajetkové újmy, je nezbytné takovýto prvek vnímat toliko v jeho moderačním významu, byť schopnost obžalovaného uspokojit přiznané nároky musí mít racionální rámeček. Obžalovanému sice byl uložen dlouhodobý trest odnětí svobody, nicméně i po jeho vykonání se bude obžalovaný stále nacházet v produktivním věku, tzn. že bude schopen dosahovat přiměřených výdělků, v důsledku čehož nelze celkovou výši náhrady nemajetkové újmy považovat pro obžalovaného za likvidační, nehledě na skutečnost, že dle výpovědi obžalovaného v rámci vazebního zasedání by tento měl mít byt 3+1 v Moravských Budějovicích.

Vzhledem k tomu, že poškození požadovali náhradu nemajetkové újmy v částkách vyšších než jak je stanovil soud, byli se zbytky svých nároků odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních.

Ohledně nároku uplatněného zdravotní pojišťovnou byla provedeným dokazováním zjištěna příčinná souvislost mezi jednáním obžalovaného a vznikem škody na straně zdravotní pojišťovny. Tato škoda vznikla uhrazením nákladů výjezdu pracovníků zdravotnické záchranné služby, kteří se snažili D.P. zachovat životní funkce. Výše škody konkrétně představuje náklady této zdravotní péče a náklady na dopravu, přičemž tyto náklady byly zdravotní pojišťovnou řádně vyčísleny. Obžalovaný tedy byl zavázán povinností způsobenou škodu zdravotní pojišťovně nahradit.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání do osmi dnů od jeho doručení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Brně.

Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoliv výroku; obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká; zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci a poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody.

Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

V neprospěch obžalovaného může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce; toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody, má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody.

V prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh. Státní zástupce může tak učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho zákonný zástupce a jeho obhájce.

Odvolání musí být ve lhůtě osmi dnů od doručení opisu rozsudku nebo v další lhůtě k tomu stanovené předsedou senátu soudu I. stupně (podle § 251 tr. řádu) také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i z části, ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

Osoba, která odvolání podala, může je výslovným prohlášením vzít zpět, a to až do doby, než se odvolací soud odebere k závěrečné poradě. Odvolací soud odmítne odvolání, které nesplňuje náležitosti obsahu odvolání.

Byl-li obžalovaný odsouzen za zločin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a poškozenému byl alespoň zčásti přiznán nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, může poškozený požádat o vyrozumění o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Žádost poškozený podává soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Krajský soud v Brně
Brno 5.června 2019

Mgr. Petr Jirsa v.r.
předseda senátu